2026-05-13

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan

de staatssecretaris van Financiën

nota

Aangepaste TK brief RAM voor tweeminutendebat

DG Belastingdienst
Directie Bestuurlijke en Politieke Zaken

Persoonsgegevens

Datum
12 mei 2026

Notanummer
2026-0000198334

Bijlagen
1. TK brief
2. TK brief tracks
3. Beslisnota's

Aanleiding
Met nota 2026-0000138431 maakte u opmerkingen bij de TK brief RAM die naar aanleiding van het Commissiedebat Belastingdienst is opgesteld. In bijgaande brief is een aanpassing doorgevoerd.

Beslispunten
- Bent u akkoord met deze TK brief? In dat geval, deze graag ondertekenen. akkoord
- Bent u akkoord met actieve openbaarmaking van deze beslisnota, conform de beleidslijn actieve openbaarmaking? akkoord

Kernpunten
- U maakte de opmerking dat u RAM-spreadsheets waar postcode in voorkomt wil betrekken in het onderzoek naar RAM-spreadsheets. Het onderzoek naar de 1.170 RAM-spreadsheets die met het KPMG onderzoek werden gevonden is reeds afgerond. De totale zoekslag naar RAM-spreadsheets is nog niet afgerond en er moet nog een beslissing genomen worden over een eventueel onderzoek naar deze RAM-spreadsheets. Als postcode in dat onderzoek anders wordt onderzocht dan in het reeds afgeronde onderzoek, is in de TK brief opgenomen dat u dan bereid bent de RAM-spreadsheets met postcode uit de 1.170 RAM-spreadsheets aan dit nieuwe onderzoek toe te voegen.

Toelichting

Communicatie
Uw woordvoerder is betrokken.

Politiek/bestuurlijke context
U stuurt deze brief voor het nog niet geplande tweeminutendebat, zodat Kamerleden de beantwoording kunnen betrekken bij hun eventuele moties.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Doc nr.	Datum	Titel doc.
1	14-4-2026	Nota - stasFIN - TK-brief RAM n.a.v. commissiedebat Belastingdienst
2	22-4-2026	Nota - stasFIN - Aangepaste TK brief RAM

21/4/26
QQ

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën

DG Belastingdienst
Directie Bestuurlijke en Politieke Zaken

Persoonsgegevens

nota

TK-brief RAM n.a.v. commissiedebat Belastingdienst

Datum
14 april 2026

Notanummer
2026-0000128709

Bijlage
1. concept Kamerbrief

Aanleiding

Vragen van leden in het Commissiedebat Belastingdienst (hierna Cie) over het onderzoek naar RAM-spreadsheets op basis van nationaliteit en postcode dat is verricht door de Belastingdienst.

Beslispunten

- Bent u akkoord dat Toeslagen de werkomgevingen doorzoekt op RAM-spreadsheets? In de TK brief is dit als zodanig opgenomen.
- Bent u akkoord met deze TK brief? In dat geval, deze graag ondertekenen.
- Bent u akkoord met actieve openbaarmaking van deze beslisnota, conform de beleidslijn actieve openbaarmaking?

MAAR IK AL TOE VERZOCHT => JA

SUGGESTIES, GRAAG NIEUWE VERSIE OF OVERLEG

Kernpunten

- In de Cie hebben leden vragen gesteld over de reikwijdte van het onderzoek van de Belastingdienst naar RAM-spreadsheets op basis van nationaliteit en postcode en welke onderzoeken er nu nog lopen naar RAM-spreadsheets.
- In de TK brief wordt toegelicht dat omwille van de uitvoerbaarheid naar onterecht financieel nadeel is gekeken en waarom dit een valide keus is.
- In de TK brief is daarnaast opgenomen dat ervoor gewaakt moet worden dat de verwachting ontstaat dat meer of ander onderzoek naar de reeds onderzochte RAM-spreadsheets andere uitkomsten oplevert.
- Het lopende onderzoek betreft de zoekslag naar RAM-spreadsheets op persoonlijke en gezamenlijke werkomgevingen van Belastingdienst en Douane, dat bijna afgerond is. Toeslagen is recent aan deze zoekslag toegevoegd. In het najaar van dit jaar informeert u de TK over de dan bekende resultaten. Daarnaast lopen er nog onderzoeken naar andere lijsten, waar ook RAM-spreadsheets in voor kunnen komen.
- In de stand-van-zakenbrief Belastingdienst informeert u de TK over de 2 resterende toezeggingen aangaande het verbeteren van convenanten en het volledig in gebruik nemen van de monitor fiscaal dienstverleners.

Toelichting

Redenen voor scope van het onderzoek

In de brief zijn verschillende redenen opgenomen waarom de scope van het onderzoek valide is.

- Het onderzoek is uitgevoerd conform de toezegging en motie Ergin.
- De scope is reeds ruimer opgevat; spreadsheets waar twijfel over bestond zijn in het onderzoek betrokken en er is meer onderzocht dan toegezegd (motorrijtuigenbelasting en toeslagen).
- Er kon een bekende onderzoeksmethodiek worden toegepast.
- Met deze methode kan zoveel als mogelijk gebruik gemaakt worden van fiscale dossiers, wat nodig is gezien beperkt gegevens beschikbaar zijn wegens onvoldoende vastlegging rondom RAM en de verstreken tijd.
- Het moet gaan om effecten die ook na deze tijd in aanmerking komen voor herstel. Dat zijn alleen effecten die tot aanmerkelijk nadeel hebben geleid.

Zoekslag Toeslagen

- Sinds het begin van het RAM-dossier is het uitgangspunt consistent geweest dat Dienst Toeslagen geen gebruik heeft gemaakt van RAM. In het KPMG onderzoek wordt dit beeld niet weerlegd. 5 medewerkers hadden toegang tot RAM, maar enkel in 2017 is 1 uitdraai door een Toeslagenmedewerker gevonden. KPMG concludeert dat op basis van de beschikbare informatie daadwerkelijk gebruik van RAM bij toezicht binnen Toeslagen niet meer te achterhalen is.
- In reactie op het rapport van KPMG is Toeslagen daarom ook niet meegenomen in de zoekslag naar RAM spreadsheets. De inmiddels substantiële hoeveelheid gevonden spreadsheets bij de Belastingdienst geven aanleiding om desondanks de gezamenlijke en persoonlijke werkomgevingen van Toeslagen te onderzoeken.
- Met de tool 'zoek & vind' kan een dergelijke zoekslag simpeler en op uniforme wijze plaatsvinden, conform de aanpak binnen de Belastingdienst en de Douane.
- Dienst Toeslagen koerst op implementatie van 'zoek en vind' richting het begin van het derde kwartaal, waarna de zoekslag op de gezamenlijk werkomgeving uitgevoerd kan worden. Afhankelijk van de voortgang kan het verwerken van de resultaten in de stand-van-zakenbrief Belastingdienst ambitieus worden. Ontsluiten en doorzoeken van persoonlijke werkomgevingen is in ieder geval niet haalbaar op die termijn.
- Op dit moment vindt binnen Dienst Toeslagen en UHT discussie plaats in hoeverre bepaalde schijven wel of niet ontsloten moeten worden op de tooling 'zoek & vind' in verband met privacy overwegingen. Dit heeft implicaties hoever de zoekslag binnen Toeslagen en UHT rijkt. Hierover wordt u op een later moment nader geïnformeerd.

NIET MEE LACHTEN

Communicatie

Uw woordvoerder is betrokken.

Politiek/bestuurlijke context

- Er is onvoldoende steun voor de door u aangeboden technische briefing over het onderzoek van de Belastingdienst naar RAM-spreadsheets.
- U stuurt deze brief voor het tweeminutendebat dat voorlopig in de week van 18 mei gepland staat, zodat Kamerleden de beantwoording kunnen betrekken bij hun eventuele moties.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

24/4/26
ee

Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de staatssecretaris van Financiën

DG Belastingdienst
Directie Bestuurlijke en Politieke Zaken

Persoonsgegevens

nota

Aangepaste TK brief RAM

Datum
22 april 2026

Notanummer
2026-0000138431

Bijlagen
- TK brief
- TK brief tracks
- Vorige nota en brief

Aanleiding

Op 21 april jl. stelde u vragen en verzocht u tot aanpassingen in de TK brief RAM die naar aanleiding van het Commissiedebat Belastingdienst is opgesteld en waarin vragen van de commissieleden worden beantwoord over het onderzoek naar RAM-spreadsheets op basis van nationaliteit en postcode. Bijgaand treft u het antwoord op uw vragen en een aangepaste TK brief inclusief track change versie.

Beslispunten

- Bent u akkoord met deze TK brief? In dat geval, deze graag ondertekenen.
- Bent u akkoord met actieve openbaarmaking van deze beslisnota, conform de beleidslijn actieve openbaarmaking?

JA, MITS SUGGESTIE

Kernpunten

- De verzochte wijzigingen zijn doorgevoerd, zie de track changes versie.
- Uw gestelde vragen zijn in de toelichting beantwoord en hebben niet geleid tot een aanpassing in de brief.

Toelichting

U stelde de volgende vragen:

Kan alsnog getoetst worden op disproportionele behandeling, zoals dat heeft plaatsgevonden in het kader van het herstel van de Fraude Signaleringsvoorziening (FSV).
Met het huidige onderzoek naar RAM-spreadsheets is gekeken naar financiële benadeling en dat is onderdeel van disproportionele behandeling. Het herhalen van het volledige effectenonderzoek zoals dat voor FSV heeft plaatsgevonden wordt als onhaalbaar ingeschat. Allereerst zijn meerdere externe onderzoeken en meerdere jaren nodig geweest om alle effecten die FSV kon hebben in kaart te brengen, waarna vervolgens nog vastgesteld moest worden of deze effecten zich hebben voorgedaan bij de personen die in FSV waren opgenomen. Voor FSV kon vastgesteld worden hoe dit gebruikt werd binnen de Belastingdienst. RAM-spreadsheets konden binnen de gehele Belastingdienst op vele manieren gebruikt worden, het werd immers als databron gebruikt. Daarmee is een effectonderzoek, dus een bepaalde heuristiek in het gebruik herkennen, nagenoeg onmogelijk. Zeker gezien het ontbreken van vastlegging over het gebruik van RAM.

NA ZOMERLAG OVER DOORPRATEN

Er kwalificeerden 51 RAM-spreadsheets op postcode voor onderzoek, ik ken grotere getallen.
In het onderzoek ging het om het onderzoeken van RAM-spreadsheets waarmee in RAM werd geselecteerd op postcode met als uitgangspunt dat een selectie voor het effect bij een persoon in de spreadsheet zorgt. In veel van de door KPMG aangetroffen 1.170 spreadsheets kwam postcode voor als dataveld, maar werd er niet met RAM geselecteerd op postcode.

Communicatie
N.v.t.

Politiek/bestuurlijke context
N.v.t.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.

BETREKKEN BIJ ONDERZOEK EN IN BRIEF OPNEMEN, OOK DATAVELD KAN KWETSBAAR ZIJN